

**B.A. Semester - 3 (CBCS) Examination**  
**Oct/Nov - 2023 [NEW COURSE]**  
**INDIAN GOVERNMENT AND POLITICS-1 (ELE-2)**

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

**Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- 
- પ્રશ્ન.૧ ભારતના બંધારણના ઘડતરના વિવિધ સ્ત્રોતો જણાવો. (૧૪)  
 અથવા
- પ્રશ્ન.૧ ભારતના બંધારણની ઘડતર પ્રક્રિયા વિશે નિબંધ લખો.
- પ્રશ્ન.૨ ભારતના બંધારણના આમુખના લક્ષણો સમજાવો. (૧૪)  
 અથવા
- પ્રશ્ન.૨ ભારતના બંધારણના લક્ષણો વિશે જણાવો.
- પ્રશ્ન.૩ ભારતના બંધારણમાં સમાવિષ્ટ મૂળભૂત હક્કો જણાવો. (૧૪)  
 અથવા
- પ્રશ્ન.૩ ભારતના નાગરિકોના માનવ અધિકારો વિશે ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન.૪ ભારતના સમવાયતંત્રના સ્વરૂપોની ચર્ચા કરી લક્ષણો સમજાવો. (૧૪)  
 અથવા
- પ્રશ્ન.૪ ભારતના સમવાયતંત્રને 'શિથિલ' ગણવાના કારણો જણાવો.
- પ્રશ્ન.૫ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (૧૪)
1. કેન્દ્ર-રાજ્યના નાણાકીય સંબંધો.
  2. મૂળભૂત ફરજો.
  3. ભારતના બંધારણ ઉપર અમેરિકન અસરો.
  4. માનવ હક્કોનો ઉદભવ-વિકાસ.

**ENGLISH VERSION**

- Que.1 Discuss severed sources of framing of Indian constitution. (14)  
 OR
- Que.1 Discuss process of making of Indian constitution.
- Que.2 Discuss characteristics of preamble of Indian constitution. (14)  
 OR
- Que.2 Discuss in detail characteristics of Indian constitution
- Que.3 Discuss fundamental rights given by the constitution of India. (14)  
 OR
- Que.3 Discuss human rights of citizens of India.
- Que.4 Discuss nature and characteristics of federation of India. (14)  
 OR
- Que.4 Discuss causes why Indian federation called a quasi federal system.
- Que.5 Write short note. (any two) (14)
1. Central-state's financial relations.
  2. Fundamental duties.
  3. U.S.A.'S impacts on constitution of India.
  4. Origin- development of human rights.

\*\*\*\*\*